

فرهنگ روضی

دوشنبه

۲۸ آبان ۱۳۹۷

۱۱ ربیع الاول ۱۴۴۰

۸ صفحه/ شماره ۳۹۹۶

حکمت روز
پیامبر اکرم (ص):

دلی که در آن حکمتی نیست، مانند خانه‌ویران است، پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید . به راستی که خداوند، بیانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد.

نهیج الفصاحه ص ۶۰۰، ج ۹۵، ۲۰

مناجات
خواجه عبدا... انصاری

الهی!

در ذات بی نظیری، در صفات بی ماندی و گناهکاران را اموز گاری

و ایشان را از داری : ز بیا صنع و شیرین گفتاری، دانای را ز ها

عالم اسرار و معیوبان را خریداری، در مانده را دستگیر و بیچاره را دستبازی .

ای مونس دیده با ضمیرم یاری اندر دل من نشسته بیداری

گر با دگری قرار بگیر دل من از جان خودش میاد بر خور داری

با شاعران

خراسان به روایت <i>فرسان</i>
۲۷ آبان ۱۳۵۳

سخنگوی خانواده شکم پرستان مسموم شد

۴۴ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت:

در دنیای عجیب و غریب امروز هر کسی دردی دارد و از چیزی می نالد، در این میان گلابه پسر جوانی از دست چاقی و پُر خوری خودش و پدرش است. این جوان که ساکن خیابان عدالت است، روز گذشته بر اثر بی احتیاطی و پر خوری دچار مسمومیت غذایی شده بود. هنگامی که حال این جوان رو به بهبودی گذاشت خبر نگار ما با او به گفت و گو پرداخت که چاقی بیش از اندازه هیکل خود و همچنین پُر خوری های زیاده از حد معمول اعضای خانواده اش را رویه نادرست پدر می دانست. این جوان که در ۱۷ سالگی حدود ۷۰ کیلو وزن دارد معتقد است که پر خوری و شکم پرستی را از پدرش به ارث برده و تقریباً اکثر خواهران و برادرانش نیز به همین شریط دچارند. این جوان گفت: پدرم موجودی چاق و ساده و شوخ طبع و مهربان است. با تمام این صفات از دستش بسیار عصبانی هستم! برای این که در دنیا فقط به یک چیز فکر می کند، آن هم شکم است باور کنید هر

دیالوگ

زنده یاد خسرو شکیبایی: من اعتراض دارم به رنگ سرخ که سوزاننده است، به آبی که سرده، به زرد که رنگ جداییه، به هر رنگی که رنگ روح زندگی توش نیست، چون به عقیده شخص خود من جناب رئیس، رنگ روح زندگی سبز ه... فقط سبز!

خانه سبز / سازندگان: بیژن بیرنگ و مسعود سام

روزنامه خراسان رضوی:
رئبه یک نشریات استانی
مدیرمسئول: محمدسعید احدیان
سردیر: سیدعلی علوی

دقتمرکز: مشهد، بلوارشهیدصادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۵۱۱-۳۷۶۳۴۰۰

نمابر دبیرخانه: ۵۱۳۷۶۳۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۳۰۰ و ۹۹۹

چاپ‌مشهد: شهرچاپ‌خراسان
روابط‌عمومی: ۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۵۱۳۷۶۴۶۵۱۰

یادداشت
مسعود شیرین کلام

دبیر کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی ایران

توسعه گردشگری روستایی مستلزم مدیریت همه‌جانبه‌و مشارکت‌جویی محلی

در سال‌های اخیر بسیاری از برنامه‌ریزان اقتصادی– اجتماعی در کشور های مختلف جهان با سطوح مختلف توسعه‌یافتگی، گردشگری را روشنی مطمئن و با چشم اندازی روشن برای توسعه‌روستاها و مناطق دور از مرکز– به‌انگای توانمندی‌های هر منطقه– دانسته‌اند. این نوع گردشگری نقش موثری در احیاو نوسازی نواحی روستایی داشته و ضرورت و اهمیت آن در فرایند توسعه این مناطق جمعیتی در بسیاری از کشورها به اثبات رسیده است.

از مهم‌ترین مزایای توسعه گردشگری روستایی (rural tourism) می‌توان به توسعه کسب و کارهای محلی با محوریت ظرفیت‌های توریستی و جلوگیری از نشستی سرمایه‌ها به بیرون از روستا، حفاظت و صیانت از منابع محیطی، فرهنگی و جاذبه‌های این مناطق (با هدف حفظ‌مزیت‌ها) و... اشاره کرد، البته این صنعت از طریق توسعه و سامان‌دهی زیرساخت‌ها، خدمات و تجهیزات موردنیاز گردشگری، تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای توسعه زیرساخت‌ها و متنوع‌سازی جاذبه‌ها و خدمات گردشگری تقویت خواهد شد.

در کشورهایی مانند ایران هر روز که می‌گذرد روستاهای بیشتری بر اثر مهاجرت، دچار چالش و حتی متروک می‌شوند. دلیل بیشتر مهاجرت‌های روستایی مشکلات اقتصادی، کمبود شغل و امکانات رفاهی در روستاهاست که جمعیت آن‌ها را روانه حاشیه کلان شهرها می‌کند اما به‌انگای رونق گردشگری روستایی می‌توان از این رویه جلوگیری کرد. نکته‌دیگر آن که باید بدانیم در بسیاری از کشورها، گردشگری روستایی یک فعالیت اقتصادی بسیار مهم در کنار دیگر بخش‌های اقتصادمانند کشاورزی، صنعت و بازرگانی است. بر همین اساس با توجه به استعدادهای طبیعی، مواهب خدادادی و وجود بخشی از ابنیه و مناطق گردشگری نمی‌توان از رونق‌یوم‌گردی در روستاهای کشورمان غافل شد. در واقع یوم‌گردی، صنایع دستی و اکوتوریسم سه حوزه قدرتمند در عرصه درآمدزایی برای جوامع محلی هستند. بنابر این ضرورت دارد از طریق تشکل‌ها و انجمن‌ها و با تدوین اساسنامه و قوانین مدون به این حوزه‌ورود کرد.

به‌طور کلی اولین تاثیر اقتصادی گردشگری روستایی افزایش درآمد فردی یا عمومی ساکنان این مناطق است. در واقع این نوع گردشگری افزایش اشتغال زنان و جوانان روستایی را در فعالیت‌های مرتبط با این صنعت به دنبال دارد. با این حال صنعت گردشگری روستایی را باید مانند لبه‌های تریک تیغ بدانیم که اگر صحیح و بر اساس اصول علمی توسعه و گسترش نیابد، نه تنها به عمران و اصلاح مناطق روستایی کمک‌نخواهد کرد بلکه تاثیر مخرب و جبران‌ناپذیری بر بخش‌های اجتماعی، اقتصادی، طبیعی، زیست محیطی و... جوامع روستایی و در نهایت کل جامعه‌خواهد گذاشت. در این زمینه، یک‌گام مهم باید آموزش جوامع روستایی باشد که به نوعی در توسعه گردشگری منطقه‌شان مشارکت‌و سهم‌دارند. اما از سوی دیگر، توجه دادن و آگاه ساختن گردشگران از این ظرفیت‌ها نیز یک ضرورت مهم به‌شمار می‌آید. تبلیغات موثر می‌تواند سرمایه‌گذاری انجام‌شده در این حوزه را وارد هر حلقه‌بهره‌وری کند و اهداف چنین تبلیغات موثر می‌تواند سرمایه‌گذاری انجام‌شده در این طریق ساخت برنامه‌های تلویزیونی، تبلیغات و اطلاع‌رسانی به گروه‌های هدف و... میسر شود. علاوه بر این نمی‌توان از نقش محوری ضرورهای اسلامی روستاها در بافضل‌سازی ظرفیت‌های گردشگری مناطق مستعد به منظور جذب گردشگر غافل شد. در واقع این ساختار مشورتی می‌تواند ظرفیت مشارکت اهالی روستاها را برای اجرای چنین طرح‌هایی جلب‌کند اما پیش از آن باید این افراد، از سوی نهادها و سازمان‌های متولی از این ظرفیت‌ها آگاه شوند.

با توجه به تفاسیر فوق، توسعه گردشگری روستایی با رویکرد برنامه‌ریزی از پایین به بالا و مشارکتی ضروری است. موضوع مهم دیگر ایجاد ساختار و تشکیلات مناسب برای توسعه گردشگری روستایی در سطوح ملی، منطقه‌ای و محلی است که لازمه آن تقسیم‌کار و هماهنگی مناسب میان همه سطوح برنامه‌ریزی است. بنابر این برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح و هماهنگ در زمینه گردشگری روستایی، مسئولیتی پیچیده است. این چنین دیدگاهی چندسالی است که برنامه‌ای با عنوان روستاهای هدف گردشگری در کشورمان مطرح شده است و در این طرح با معرفی روستاهایی با شرایط خاص، آن‌ها را به‌عنوان روستاهای هدف گردشگری مشخص می‌کنند و در رشد و گسترش امکانات روستا به روستاییان یاری می‌دهند تا بتوانند با جذب گردشگر به توسعه‌خود کمک کنند. در مجموع باید گفت که گردشگری روستایی با خلق فرصت‌های جدید باعث احیا و بهبود شرایط زندگی ساکنان روستا می‌شود. اما نباید از این موضوع مهم غافل شد که گردشگری روستایی بدون مدیریت و نظارت همه‌جانبه در محیط روستایی راه به جایی نخواهد برد و اگر چه این صنعت می‌تواند به‌عنوان یکی از ابزارهای مهم در پیشبرد اهداف مدیریت و برنامه‌ریزی روستایی موثر واقع شود اما خود این صنعت به توجه و شناخت جایگاه صحیح در ساختار مدیریت روستایی نیازمند است.

باید توجه داشت که توسعه گردشگری بدون مشارکت محلی و برنامه‌ریزی مناسب در محیط روستا، موجب آسیب‌های اجتماعی و زیست محیطی جبران‌ناپذیری خواهد شد. بنابر این مسئولان در برنامه‌های کلان و توسعه منطقه‌ای نباید از نقش روستاها و روستاییان غافل شوند.

حرف نوی حرف

ملیحه رفیع طلب

گفت و گو با هنرمند جوان که با ساخت مستند «برج‌رادکان» دبپلم افتخار گرفتند

رادکان؛کپسول زمان

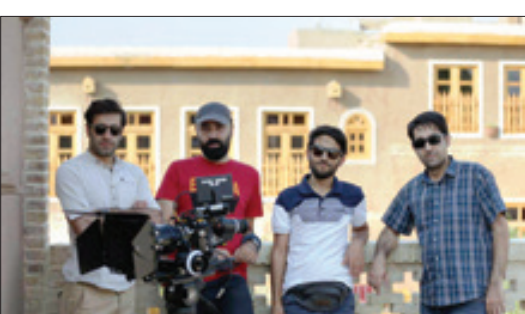
اگر گذر تان به ۷۴ کیلومتری مشهد و نزدیکی چناران افتاده باشد، حتماً بر جی مخروطی شکل به ارتفاع ۲۵ متر نظرتان را به خودش جلب کرده است. این برج یادگاری از قرن هفتم و اثر دانشمند معروف ایرانی «خواجه نصیر الدین توسی» است. در واقع این اثر تاریخی تنها برجی است که توانایی تعیین چهار فصل، سال کیبسه و آغاز نوروز را دارد و در نوع خود بی نظیر است. حالا دو مستند ساز جوان خوش آتیه، از زاویه دوربین شان به این برج و جاذبه‌های آن نگاه کرده‌اند، به این نیت که زوایای مختلف این اثر تاریخی و کم‌نظیر را به مخاطب معرفی کنند. مستندرادکان حاصل تلاش چندین ماهه این دو جوان به همراه گروهی حرفه‌ای است که نمایش آن در چند جشنواره با استقبال خوبی همراه بوده است. همین موضوع بهانه‌ای شد تا با این دو کارگردان گفت‌وگویی داشته باشیم:

● **برج‌رادکان به‌منابه کپسول زمان است**

«حجت حیدری» متولد سال ۱۳۶۶ است. او کارشناسی فیلم‌سازی خوانده و از سال ۸۱، به‌خاطر علاقه‌اش به تدوین، در یک شرکت فیلم‌سازی مشغول به فعالیت می‌شود و از سال ۸۳ به‌صورت حرفه‌ای با صداوسیما ی مرکز خراسان همکاری می‌کند. او همچنین تجربه تدوین، صداگذاری و جلوه‌های ویژه در جشنواره‌ها در کارنامه خود به ثبت رسانده اما در جایگاه کارگردان، «رادکان» اولین پروژه جدی او برای حضور در جشنواره‌ها محسوب می‌شود. این مستند ساز جوان بعد از همکاری با شبکه‌های معتبر بین‌المللی و دریافت بازخوردهای مثبت، تصمیم می‌گیرد پروژه بزرگ‌تری را با استانداردهای بین‌المللی تولید کند تا به صادرات فرهنگی منجر شودو بعد از بررسی سوزه‌های مختلف، سراغ برج‌رادکان می‌رود. خودش درباره اهداف ساخت این مستند می‌گوید: به نظر من، برج‌رادکان مانند یک کپسول زمان پیام‌های فراوانی دارد که می‌تواند برای مخاطب امروزی جذابیت داشته باشد. حتماً این جمله را شنیده‌اید؛ «آن ملتیی که تاریخ خودش را نداند، محکوم به تکرار آن خواهد بود.» این مستند به قسمتی از تاریخ کشورمان اشاره می‌کند که می‌تواند ذهن مخاطب را به چالش بکشد و حتی با مطالعه بیشتر دلایل شکست‌ها یا قدرت گرفتن‌ها را متوجه شویم و درک بهتری از وضعیت کشور پیدا کنیم. وی می‌افزاید: از طرفی پرداختن به شخصیت بزرگی مانند خواجه نصیر الدین توسی که ۸۰۰ سال پیش بدون هیچ گونه امکانات و زیرساختی، با اتکا به توان خود موفقیت‌های زیادی کسب کرده، می‌تواند الگوی خوبی برای جوان امروز باشد.

● **عارضه‌سراسیمگی فرهنگی در میان مسئولان**

این مستند ساز خوش ذوق در ادامه جزئیاتی را از روند ساخت این مستند بیان می‌کند و می‌گوید: از همان ابتدا سعی شد با جذابیت‌بصری، موسیقی و اشاره به فرهنگ مردم منطقه، مستندی جذاب و خوش ساخت تولید شود و هدف فیلم‌ساز انتقال اطلاعات به‌صورت کامل نبود اما درگیر شدن ذهن مخاطب و لحظه‌ای تفکر، تأمل و تعقل می‌توانست دستورال با اهمیتی باشد.

حیدری با اشاره به این که مستند رادکان یک فیلم کاملاً مستقل است و به‌طور کامل با پشتوانه و توانایی فنی و محتوایی جوانان این شهر ساخته شده است، تصریح می‌کند: البته هزینه‌های تولید فیلم‌هایی از این گونه بسیار سنگین است، ما برای تأمین این هزینه‌ها پروژه‌های مختلف فیلم‌سازی تعریف می‌کردیم و هزینه‌های خودمان و پروژه‌را پوشش می‌دادیم. امیدواریم با حمایت مسئولان و اسپانسرهای فرهنگی، آثاری در سطح بالاتر تولید کنیم. وی به موانع ساخت مستند نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: امروز ما بین مسئولان با عارضه‌سراسیمگی فرهنگی روبه‌رو هستیم، شاید مدیرانی که هر روز درگیر مسائل جدید می‌شوند زمانی برای پیش‌بینی آینده فرهنگی کشورشان نداشته باشند و متأسفانه درگیر مقابله با هضم اتفاق‌های روز در عرصه رسانه و فرهنگ می‌شوند. البته کارهایی انجام می‌شود اما این پرآکندگی نشان می‌دهد که عزم جدی برای اهداف اصلی وجود ندارد. در حالی که کشورها ی پیشرفته هر روز با مطالعه، برای فردای بهتر برنامه‌ریزی می‌کنند. وی می‌افزاید: امروزه نقش رسانه در جنگ روانی از هر سلاحی موثرتر است و اگر برنامه مشخصی برای تاثیرگذاری بر مخاطب نداشته باشیم، محکوم به شکست خواهیم بود.

● **لژومی به تکرار سیاهی در تولیدات تصویری نیست**

احسان ملازاده دیگر کارگردان این اثر نیز از سال ۸۵ فعالیت حرفه‌ای خود را در صدا و سیما ی مرکز خراسان شروع می‌کند و سپس در سال ۸۷ برای تحصیل در رشته کارگردانی سینما به تهران می‌رود. وی از ابتدای کار تاکنون چندین مجموعه مستند هم در سیما ی خراسان و هم در دیگر شبکه‌های سیما کارگردانی کرده است و ضمن تولید فیلم‌ها و تیزرهای تبلیغاتی هم‌زمان به عنوان ناظر جلوه‌های بصری در چندین پروژه سینمایی و فیلم کوتاه فعالیت داشته است. او در این سال‌ها سه فیلم کوتاه تجربی ساخته که در جشنواره‌های معتبر داخلی و خارجی جوایز متعددی دریافت کرده

بریده کتاب

...چه غریب است انتظار چیزی را نکشیدن، هیچ چیز. دنیا خالی خالی شده، از مکان، از زمان، از

....!

... آدمیزاد فراموشکاره. وقتی در داره، قیل و داد می‌کنه، دادمی کشه و بعد یادش می‌ره. درد که همیشه در دمنی مونه. یا در مون می‌شه یا آدم بهش انس می‌گیره!...

خواب‌مستانی – نویسنده: گلی ترقی

حکایت

یکی از جمله صالحان به خواب دید پادشاهی را در بهشت و پارسایی را در دوزخ، هر سپید که موجب در جات این چیست و سبب در کات آن که در دم به خلاف این معتقد بودند. نند آمد که این پادشه به ارادت درویشان به بهشت اندرست و این بار سا به تقرب پادشاهان در دوزخ.

دلقت به چه کار آید و تسبیح و مرقع / خود را ز عمل‌های نکو هید بری دار

حاجت به کلاه بُرّی داشتنت نیست / درویش صفت باش و کلاه تتری دار

حکایت‌های گلستان سعدی به قلم روان – محمد محمدی اشتهاردی